

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 22 januari 2021
(OR. en)

5555/21

COVID-19 16
SAN 33
PHARM 11
MI 36
COMPET 44
FRONT 21
IPCR 5

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	20 januari 2021
till:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2021) 35 final
Ärende:	MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, EUROPEISKA RÅDET OCH RÅDET Med förenade krafter mot Covid-19

För delegationerna bifogas dokument – COM(2021) 35 final.

Bilaga: COM(2021) 35 final

Bryssel den 19.1.2021
COM(2021) 35 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
EUROPEISKA RÅDET OCH RÅDET**

Med förenade krafter mot covid-19

INLEDNING

Årsskiftet kommer sannolikt att markera början på slutet av covid-19-pandemin. Tack vare banbrytande forskning och anmärkningsvärda politiska och industriella insatser uppnåddes vad som normalt tar tio år på tio månader, och genom att snabba massvaccinationer satts in har nu miljontals människor i EU vaccinerats mot covid-19.

Men i takt med att infektionerna ökar och till dess att vaccinationerna görs i den omfattning som krävs för att hejda pandemin kommer det dock att krävas fortsatt vaksamhet, åtgärder för att begränsa spridningen och folkhälsokontroller. EU och medlemsstaterna måste gripa in nu för att minska risken för en potentiellt hårdare tredje infektionsvåg, som kännetecknas av de mer smittsamma nya varianter av viruset som redan förekommer i hela Europa.

Med de förhoppningar och den klarsynthet som detta innebär måste vi få till stånd **en förnyad och samlad beslutsamhet för EU att agera gemensamt** för att

- påskynda vaccinationer och vaccinleveranser,
- expandera testning och sekvensering för att hantera infektioner och nya varianter,
- garantera att den inre marknaden fungerar,
- visa internationellt ledarskap och solidaritet med partnerländerna.

I detta meddelande beskrivs de beslut och den samordnade strategi som krävs för att genomföra dessa fyra prioriteringar vid stats- och regeringschefernas möte den 21 januari. Den bygger på erfarenheterna från de senaste veckorna, de senaste vetenskapliga rönen och meddelandet *Skydd mot covid-19 i vinter* som antogs i december.

I den här kampen mot klockan bidrar gemensamma insatser nu till att skydda fler liv och försörjningsmöjligheter senare och lätta bördan på hälso- och sjukvårdssystemen och vårdpersonalen som redan nu står under stark press. På det här sättet kommer Europa att samlat gå vidare till början på slutet av pandemin.

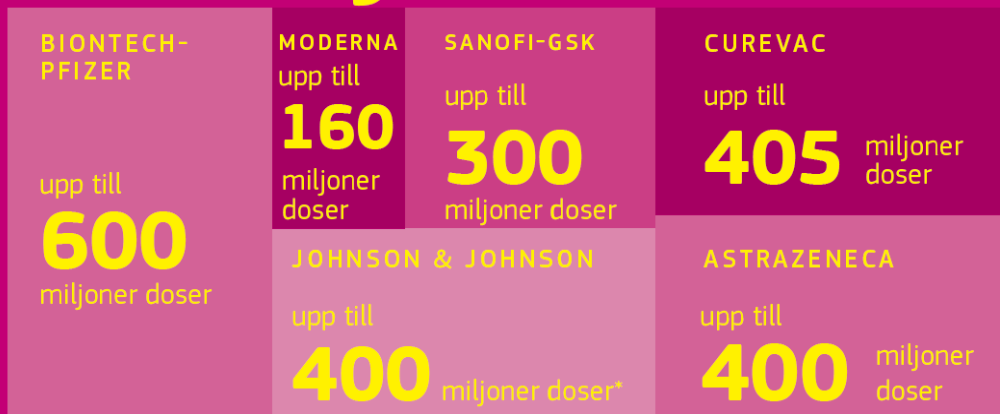
1. PÅSKYNDADE VACCINATIONER

EU:s vaccinstrategi har visat sig framgångsrik för att säkra de vacciner som behövs i medlemsstaterna av rätt kvalitet och i tillräckliga kvantiteter. Detta gjordes genom stöd till utveckling och produktion av vaccinerna och upphandling av dem. Med hjälp av förhandlingsstyrkan hos 27 medlemsstater och 450 miljoner människor kunde Europeiska kommissionen säkra 2,3 miljarder doser som en del av världens bredaste portfölj av säkra och trygga covid-19-vacciner.

Denna europeiska strategi gör det möjligt för över **1 miljard människor i EU, grannländerna och övriga världen** att vaccineras. Enbart de redan godkända vaccinerna från BioNTech/Pfizer och Moderna räcker till 380 miljoner människor, drygt 80 % av EU:s befolkning. Europeiska läkemedelsmyndighetens (EMA) expertgranskning garanterar att alla vacciner är säkra. EMA bedömer för närvarande ett tredje vaccin – Oxford/AstraZeneca – och ett beslut väntas före månadens slut. EMA har även inlett en löpande granskning av Johnson & Johnson-vaccinet.

Hittills har kommissionen säkrat tillgång till närmare

2,3 miljarder doser.

* om vaccinet ges som engångsdos.

Fler vaccinationer snabbare

Vaccinationerna i EU inleddes under de **europiska vaccinationsdagarna** 27–29 december 2020. Sedan dess har över 13 miljoner doser (12,25 miljoner doser av BioNTech/Pfizer och 850 000 doser av Moderna) levererats till medlemsstaterna, fördelade i proportion till befolkningen, och **över 5 miljoner vaccinationer** har administrerats i EU.

Även om varje medlemsstat vaccinerar enligt sin egen strategi är det viktigt att **vaccinationerna i EU i stort sker samordnat**, både av hälsoskäl och inre marknads skäl. Tidiga uppgifter tyder dock på betydande skillnader mellan medlemsstaterna när det gäller andelen vaccinerade, från över 2 % till under 0,5 %. Även om det fortfarande är tidigt är det viktigt att följa utvecklingen, och i denna anda kommer kommissionen och Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar (ECDC)¹ att inrätta ett system för att övervaka hur vaccinationerna fortskrider och stödja snabba och effektiva vaccinationer i alla medlemsstater.

Vaccinationerna är inte en tävling mellan länderna utan en kamp mot klockan. I takt med att nya varianter sprids blir det allt viktigare att administrera vaccinerna snabbare. Vaccination kräver en komplex uppsättning lednings- och logistikåtgärder samt beredskap att expandera dem när leveranserna ökar. Det handlar bland annat om tillräckliga lager, effektiva system för tidsbokning, anordnande av platser och anläggningar för massvaccination, förberedelse av nödvändig kylagring samt utbildning av extra personal. För att stödja detta tänker kommissionen samarbeta med näringslivet för att ta fram ett öppet och tydligt leveransschema för de olika vaccinerna. Kommissionen har säkrat försörjning av nödvändig medicinsk utrustning som behövs för vaccination genom EU:s gemensamma upphandling, som medlemsstaterna nu kan beställa från.

¹ ECDC har skapat en ny särskild rapporteringsmodul i det europeiska övervakningssystemet (TESSy)

Konkreta mål är avgörande för en ambitiös vaccinationsinsats. Det som mäts blir gjort.

- **I mars 2021 bör medlemsstaterna ha vaccinerat minst 80 % av sjukvårds- och socialomsorgspersonal och personer över 80 år.**
- **Till sommaren 2021 bör medlemsstaterna ha vaccinerat minst 70 % av den vuxna befolkningen.**

Att nå de här två målen får först och främst ned dödligheten och sjukhusvistelserna och minskar trycket på vården, och leder sedan EU på vägen mot flockimmunitet, vilket bidrar till att skydda dem som inte kan vaccineras och ger oss ett försvar mot virusets spridning. Framgångsrik vaccination bidrar också till att få EU:s ekonomi att slå in på en stabil väg mot återhämtning.

Expansion av vaccinproduktion, vaccinförsörjning och information

För att nå dessa mål måste vi **öka tillgången till vacciner**. Kommissionen och Europeiska investeringsbanken (EIB) har kontinuerligt stött ökningen av produktionskapaciteten i EU genom förhandsavtal och EIB-lån. De kommer att fortsätta att samarbeta med producenterna för att maximera produktionskapaciteten i EU. Därför avser kommissionen att inleda en strukturerad dialog med aktörerna i leveranskedjan för vaccinproduktion. Stödet kan ta olika former, t.ex. investeringsstöd till produktionsanläggningar, uppmuntran och vid behov underlättande av avtal mellan producenter om att ställa om anläggningar för att framställa varandras godkända vacciner och ytterligare utöka kapaciteten genom licensproduktion. Detta kommer också att bidra till att lösa problem i försörjningskedjan.

Kommissionen och medlemsstaterna bör samarbeta med näringslivet för att se till att ny produktion startar så snart som möjligt. Kommissionen tänker också samarbeta med EMA för att påskynda godkännanden av nya produktionsanläggningar. ECDC tänker använda stresstester för att kartlägga framgångsrika logistiska lösningar, t.ex. hur man inrättar vaccinationscentrum och driver elektroniska bokningssystem, för att samla in praktiska råd och exempel på god praxis och göra dem tillgängliga för medlemsstaterna.

Som stöd för detta ska EMA och ECDC genomföra och samordna EU-omfattande studier om **covid-19-vaccinernas säkerhet och effektivitet**. Kommissionen avser att stödja utbytet av vetenskaplig information och god praxis med hjälp av EU:s vetenskapliga plattform för covid-19.

Tydlig och kontinuerlig **kommunikation** om vaccinernas betydelse och säkerhet är fortfarande avgörande för att ta itu med vaccinationsmotstånd och bekämpa desinformation och felaktig information.

Vaccinationsintyg och ömsesidigt erkännande

I takt med att allt fler människor vaccineras blir **dokumentation och ömsesidigt erkännandet av vaccination av yttersta vikt**. Vaccinationsintyg gör det möjligt att tydligt registrera varje persons vaccinationshistoria för att möjliggöra rätt medicinsk uppföljning och övervaka eventuella biverkningar. En gemensam EU-strategi för betrodda, tillförlitliga och kontrollerbara intyg skulle göra det möjligt för människor

att använda sina intyg i andra medlemsstater. Även om det är för tidigt att överväga att använda vaccinationsintyg för andra ändamål än hälsoskydd, kan en EU-strategi underlätta andra gränsöverskridande tillämpningar av sådana intyg i framtiden.

Kommissionen kommer att fortsätta att samarbeta med medlemsstaterna om vaccinationsintyg som kan erkännas och användas i hälso- och sjukvårdssystem i hela EU, i överensstämmelse med EU:s dataskyddslagstiftning, och som kan tas i bruk globalt genom Världshälsoorganisationens intygssystem. Nätverket för e-hälsa kommer att fastställa de minimiuppgifter som krävs för sådana intyg i EU, inbegripet en unik identitetsbeteckning och en lämplig förtroenderam som garanterar integritet och säkerhet. Detta arbete bör vara slutfört i slutet av januari 2021 och läggas fram för WHO som en möjlig världsstandard.

CENTRALA ÅTGÄRDER

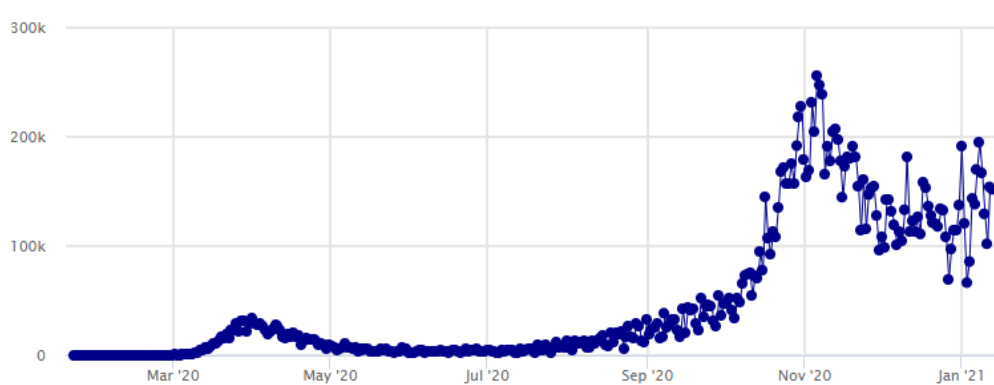
- *Medlemsstaterna sätter upp målet att i mars 2021 ha vaccinerat minst 80 % av all sjukvårds- och socialomsorgspersonal och personer över 80 år och till sommaren ha vaccinerat minst 70 % av den totala vuxna befolkningen.*
- *Kommissionen, medlemsstaterna och EMA samarbetar med näringslivet för att maximera vaccinproduktionskapaciteten.*
- *På grundval av medlemsstaternas uppgifter offentliggör ECDC den senaste informationen om levererade och administrerade doser två gånger i veckan.*
- *Kommissionen samarbetar med vaccintillverkarna för att offentliggöra och uppdatera leveransscheman.*
- *En gemensam strategi för vaccinationsintyg antas före slutet av januari 2021 så att intyg från medlemsstaterna snabbt kan användas i vårdssystemen i och utanför EU.*
- *Kommissionen inleder storskaliga EU-omfattande studier om covid-19-vaccinernas säkerhet och effektivitet.*
- *ECDC tar fram ett bestånd av stresstestad logistikrådgivning som medlemsstaterna kan använda.*

2. HANTERING AV VARIANTER

Att **nya varianter av viruset**² uppträtt på sistone är verkligt oroande. För närvarande finns det inget som tyder på att dessa varianter orsakar en allvarligare sjukdom, men varianterna verkar vara omkring 50–70 % mer smittsamma³. Det innebär att viruset kan spridas snabbare och lättare, vilket ökar bördan för de redan överbelastade hälso- och sjukvårdssystemen. Detta är sannolikt en av orsakerna till de **betydande ökningarna av antalet fall i de flesta medlemsstater de senaste veckorna**.

² Varianten "B117", som först identifierades i Storbritannien i september, och "501Y.V2", identifierad i Sydafrika.

³ ECDC:s riskbedömning: *Risk related to spread of new SARS-CoV-2 variants of concern in the EU/EEA.*

Figur 1. Positiva covid-fall över tid, som tyder på en tredje våg⁴.

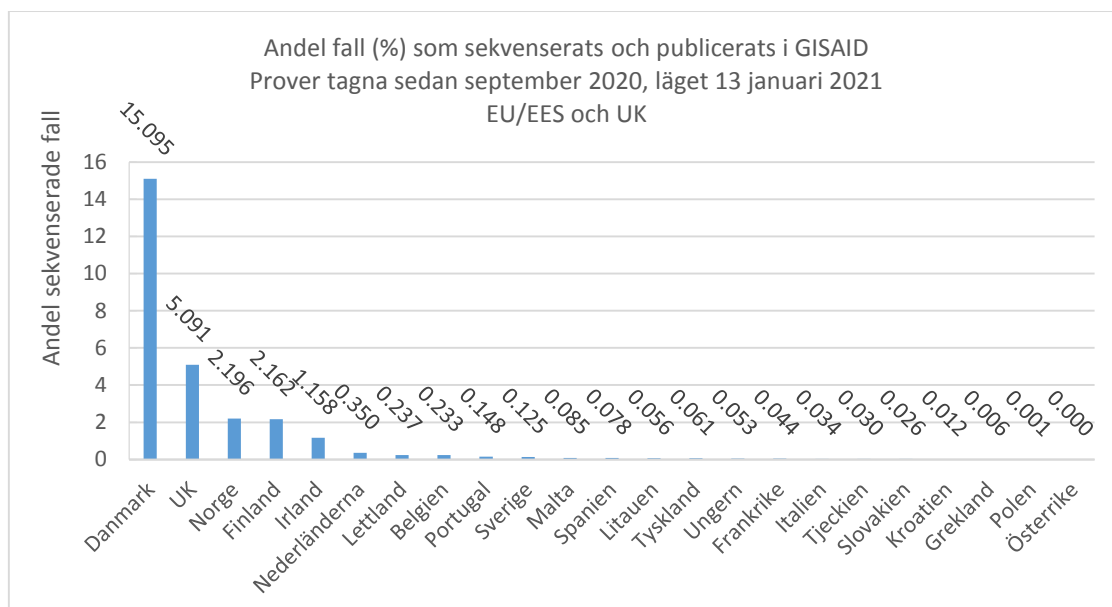
De nya varianterna föranleder också oro för hur vaccinernas effektivitet kan påverkas. Det finns för närvarande **inget som tyder på att varianterna minskar skyddet från de vacciner** som nu finns ute på marknaden eller befinner sig i kliniska prövningar i fas III. Det är dock viktigt att noga följa läget och att redan nu agera för att minska den utvecklingstid som krävs om vaccinerna skulle behöva ändras. Vaccinproducenterna bör vara beredda att förse EMA med relevanta uppgifter för att påskynda processen om det behövs.

Påskyndad genomsekvensering

Hur snabbt varianterna identifieras är avgörande för att se hur hotfulla de är och vilka politiska åtgärder som krävs. Genomsekvensering gör det möjligt att spåra förändringar i virusgenomet, vilket är avgörande för att få en bild av hur viruset utvecklas och för att kunna leta efter varianter. Sekvensering kan bidra till att identifiera varianter som innebär en ökad risk genom antingen snabbare spridning eller allvarligare symtom.

Det brådskar för EU att påskynda sekvenseringen. För närvarande testar endast en medlemsstat mer än 1 % av proverna, medan alla andra medlemsstater antingen inte sekvenserar tillräckligt mycket eller inte sekvenserar alls. Denna takt i sekvenseringen räcker inte för att kartlägga varianternas utbredning eller upptäcka nya varianter. ECDC håller för närvarande på att utarbeta särskilda riktlinjer för sekvensering som är skraddarsydd för varje ny variant. Det arbetet förutsätter att data från genomsekvensering delas i hela EU och med våra internationella partner.

⁴ Källa: <https://covid-statistics.jrc.ec.europa.eu>

Alla EU-medlemsstater bör utöka sin kapacitet så att de kan sekvensera minst 5 % och helst 10 % av de positiva testresultaten. Resultaten bör komma så snabbt som möjligt och medlemsstaterna bör se till att data delas i jämförbar form.

ECDC kan komplettera den nationella sekvenseringskapaciteten med upp till 18 000 virusprover. Hittills har endast två medlemsstater utnyttjat denna tjänst, och ytterligare två förväntas göra det inom kort. Medlemsstaterna, särskilt de som saknar nationell kapacitet, bör snarast ta ECDC:s kapacitet i anspråk. Kommissionen kommer också att hjälpa medlemsstaterna att öka kapaciteten, t.ex. genom att mobilisera medel för köp av utrustning för genomsekvensering och genom att stödja WHO:s referenslaboratorienätverk. Den befintliga sekvenseringsutrustningen i nationella forskningsanläggningar bör användas så mycket som möjligt. Kommissionen kommer att utnyttja initiativ och resurser för genomdata, artificiell intelligens och högpresterande datorer för att stödja viktig behandling och analys av genomdata^{5 6}.

Ökad testning

Effektiv testning spelar en viktig roll för att minska virusets spridning genom att tillhandahålla viktig information för både kontaktspårning och lägesbild. Testningen underlättar också fri rörlighet för personer och en väl fungerande inre marknad.

Även om RT-PCR-tester fortfarande är branschledande **bör användningen av snabbantigentester (RAT) utökas**. Hittills har nio medlemsstater infört strategier

⁵ Experter som arbetar för säker gränsöverskridande tillgång till 1 miljon humangenom fram till 2022 (*1 + Million Genomes Declaration*⁵) kan anlitas för att underlätta utbyte av kunskap om och metoder för behandling av human- och virusgenomdata. Gemensamma forskningscentrumet samarbetar med internationella sekvensdatabaser, t.ex. GISAID, för att analysera sekvensinformation om covid-19 och förstå uppkomsten av nya varianter och möjligheterna att upptäcka dem.

⁶ Projektet Exscalate, världens mest kraftfulla och omfattande superdatorplattform för nya användningsområden för läkemedel, håller på att utveckla 3D-proteinmodeller av viruset och gör dem tillgängliga via en särskild databas. Som en del av det här arbetet har projektet nyligen offentliggjort 3D-modellerna av muterade spikproteiner, bl.a. från virusmutationer i Brasilien, Sydafrika, Storbritannien och Danmark.

eller riktlinjer för snabbantigentester, och tolv medlemsstater använder dem nu i praktiken. Ett snabbt genomförande av alla kommissionens rekommendationer⁷ och en snabb överenskommelse i rådet om den gemensamma ramen för snabbantigentester är avgörande för att tillhandahålla det testsystem som krävs.⁸

Detta är särskilt viktigt med tanke på nya varianter. **De nationella teststrategierna behöver omgående uppdateras för att ta hänsyn till de nya varianterna.** Detta möjliggör uppföljning och karantän av människor i områden där varianten är betydligt vanligare, och det bör åtföljas av särskild kontaktspårning.

Det krävs också ytterligare arbete för att stödja ömsesidigt erkännande av resultat av covid-19-tester mellan medlemsstaterna. Gemensamma forskningscentrumet bör med stöd av EU:s hälsosäkerhetskommitté upprätta en gemensam förteckning över snabbantigentester och deras användningsområden, efter överenskommelse med medlemsstaterna. Kommissionen kommer tillsammans med medlemsstaterna att fastställa en standardiserad uppsättning uppgifter på formuläret för testresultat. Utvecklingen av andra snabba nukleinsyrabaserade test för att påvisa viruset bör också undersökas.

Kommissionen hjälper direkt medlemsstaterna att expandera **testningskapaciteten** genom direkta inköp, gemensamma upphandlingar och särskild finansiering. Kommissionen köper in över 21 miljoner snabbantigentester för leverans till medlemsstaterna i april med 100 miljoner euro från krisstödsinstrumentet. Ytterligare en gemensam upphandling av snabbantigentester har inletts och ska möjliggöra inköp i mycket större skala de kommande månaderna. Internationella Röda korset hjälper medlemsstaterna att öka testkapaciteten med hjälp av anslag från krisstödsinstrumentet. Mer allmänt har investeringsinitiativet mot coroneffekter (CRII) sedan det antogs gjort det möjligt att sätta in totalt 6,8 miljarder euro i sammanhållningsmedel för hälso- och sjukvård.

CENTRALA ÅTGÄRDER

Sekvensering

- *Medlemsstaterna ökar snarast genomsekvenseringen till 5–10 % av de positiva testresultaten, vid behov genom att ta ECDC:s kapacitet i anspråk.*
- *Medlemsstaterna delar genomsekvenserna på EU-nivå.*
- *Kommissionen hjälper medlemsstaterna att öka kapaciteten för sekvensering inom en snar framtid.*

Testning

- *Medlemsstaterna genomför kommissionens rekommendationer och enas snabbt om en rådsrekommendation om en gemensam ram för snabbantigentester.*
- *Medlemsstaterna uppdaterar teststrategierna för att införliva användningen av*

⁷ C(2020) 7502 final och C(2020) 8037 final av den 18 november 2020.

⁸ COM(2020) 849 final av den 18 december 2020.

snabbantigentester och utarbetar riktlinjer för sådana tester.

- *Medlemsstaterna enas om en gemensam förteckning över snabbantigentester senast i slutet av januari.*
- *Kommissionen och medlemsstaterna fastställer en standardiserad uppsättning uppgifter på formulären för covid-19-testresultat.*
- *Medlemsstaterna anpassar sina teststrategier till de nya varianterna under februari 2021.*

3. BEVARA DEN INRE MARKNADEN OCH DEN FRIA RÖRLIGHETEN OCH SAMTIDIGT INTENSIFIERA MOTÅTGÄRDERNA

Centralt i den **starka europeiska reaktionen** på covid-pandemin har varit **enighet och bevarandet av den inre marknadens funktion**. Som händelserna i mars 2020 visade, stoppar osamordnade och förhastade gränstängningar och exportrestriktioner inte viruset, utan försvagar den inre marknaden och våra ekonomier och hindrar utövändet av rätten till fri rörlighet i EU.

Alla medlemsstater har vidtagit omfattande åtgärder för att kontrollera och mildra pandemins inverkan på befolkningen. Åtgärderna utgör en enorm belastning på ekonomin, de sociala kontakterna och människornas välbefinnande, men de är verkningsfulla när det gäller att bromsa virusets spridning.

Motåtgärderna bör kvarstå tills vaccinationen är tillräcklig för att minska riskerna. Hur svårsmält detta budskap än är för många i allmänheten är det ett faktum att åtgärderna är en nödvändig investering för att rädda liv och påskynda återgången till ett samhälle med färre restriktioner. Åtgärder som testning, isolering, kontaktspårning och karantän är än så länge nödvändiga. Kommunikation och konsekventa budskap är lika viktiga som någonsin, och här ingår att förklara varför restriktioner som munskydd och fysisk distansering fortfarande behövs.

En **gemensam EU-strategi för fastställande av incidens**, som kan leda till lättnader i restriktionerna, skulle öka allmänhetens förtroende genom att framstegen syns tydligt.

Resor fortsätter att utgöra en särskild utmaning. Alla icke nödvändiga resor, särskilt till och från högriskområden, bör det starkt avrådas från, tills den epidemiologiska situationen har förbättrats avsevärt, särskilt med tanke på utbrotten av nya varianter.

Gränstängningar, heltäckande reseförbud och inställningar av flyg, marktransporter och sjöfart är inte motiverade, eftersom mer riktade åtgärder har tillräcklig effekt och orsakar färre störningar. Systemet med gröna körfält⁹ bör hålla transportflödena i gång, särskilt för att säkerställa fri rörlighet för varor och därigenom förebygga störningar i leveranskedjan.

Reserestriktioner bör vara proportionella och icke-diskriminerande i enlighet med rådets rekommendation från oktober 2020¹⁰. Proportionella restriktioner, t.ex. testning

⁹ Se meddelandet COM(2020) 685 final och kommissionens rekommendation 2020/2243 av den 22 december 2020 (C/2020/9607).

¹⁰ Rådets rekommendation (EU) 2020/1475 av den 13 oktober 2020 om en samordnad strategi för inskränkningar i den fria rörligheten med anledning av covid-19-pandemin.

av resande, bör kvarstå för personer som reser från områden med större incidens av varianter som ger anledning till oro. Tillämpliga karantänregler bör respekteras och genomdrivas¹¹, med undantag för resenärer med en väsentlig funktion eller ett väsentligt behov, som transportarbetare, hälso- och sjukvårdspersonal, personal i social omsorg samt gränsarbetstagare och säsongarbetstagare. Kommissionen kommer att bedöma om utvecklingen, t.ex. de nyligen identifierade virusvarianterna, kräver uppdateringar av den nuvarande ramen för samordning av begränsningar av den fria rörligheten till följd av covid-19-pandemin.

Åtgärderna bör tillämpas för att ytterligare minska risken för överföring i samband med resor, t.ex. hygien- och distanseringsåtgärder i fordon och terminer. Testning bör övervägas strax innan man reser eftersom människor då befinner sig i ett begränsat utrymme med andra. Kontaktspårning är fortfarande särskilt viktigt.

Plattformen för utbyte av **formulär för lokalisering av passagerare** har utformats för att göra det möjligt för deltagande medlemsstater att snabbt identifiera och ta kontakt med passagerare som sig själva ovetande har varit i nära kontakt med en positiv passagerare. Tre medlemsstater, Italien, Spanien och Slovakien, har redan deltagit i ett framgångsrikt pilotprojekt.

CENTRALA ÅTGÄRDER

- *En gemensam EU-strategi för fastställande av incidens införs.*
- *Medlemsstaterna uppmärksammar särskilt restriktioner för personer som anländer från områden med hög incidens av nya varianter. Alla icke nödvändiga resor bör det avrådas från, tills den epidemiologiska situationen förbättras.*
- *Proportionella och icke-diskriminerande restriktioner och testning av resande kvarstår, särskilt för personer som reser från områden med större incidens av oroande varianter.*
- *När det krävs verkställs karantän av resenärer strikt, med lämpliga undantag för resande med en väsentlig funktion eller ett väsentligt behov.*

4. EUROPEISKT LEDARSKAP OCH INTERNATIONELL SOLIDARITET

Covid-19-pandemin innebär en aldrig tidigare skådad belastning på hela världen, med över 93 miljoner smittade och 2 miljoner dödsfall globalt. Detta visar hur viktigt det är med ett globalt svar på denna globala kris. Multilateralism, internationellt samarbete, öppenhet och solidaritet måste känneteckna vårt svar.

EU leder redan nu de internationella insatserna, både genom sina egna ansträngningar och genom att få nyckelaktörerna att samverka. Sedan starten i april 2020 har ett globalt återhämtningspaket på 38,5 miljarder euro enligt det gemensamma upplägget Team Europe bistått partnerländerna med nödinsatser för humanitära behov, förstärkning av hälso- och sjukvårdssystem och nödvändiga hälso- och sjukvårdstjänster samt hjälp till ekonomisk återhämtning och socialt stöd. Humanitärt bistånd på totalt 449 miljoner euro har mobiliserats i form av medicinska

¹¹ Hälso- och säkerhetskommittén offentliggör i dag rekommendationer om en gemensam EU-strategi för isolering av covid-19-patienter och karantän för kontakter och resande.

förnödenheter, medicinsk personal, logistisk hjälp¹² och finansieringsstöd till humanitära organisationer.

Team Europe har också mobiliserat 853 miljoner euro till Covax, det globala initiativet för rättvis tillgång till säkra och effektiva vacciner¹³. **EU som helhet är Covax största givare.**

EU:s mekanism för vaccindelning

Som en brådskande angelägenhet, som en solidaritetshandling och för hälsosäkerhetens skull i och utanför EU **kan och bör EU fortsätta att intensifiera insatserna för bredare internationell tillgång till vacciner.** Arbetet bör bedrivas enligt principen om ”noll svinn”, vilket förutsätter att mottagarländerna är tillräckligt väl förberedda.

EU kommer att fortsätta med stödet till Covax, bl.a. med en humanitär buffert på cirka 100 miljoner doser. Covax förblir det viktigaste sättet att hjälpa låg- och medelinkomstländer att få rättvis tillgång till vacciner, och garanterar 20 % täckning i de 92 fattigaste länderna. Detta tar dock tid. De flesta av dessa länder är därför för närvarande beroende av EU-stöd för att ge de mest utsatta, vårdpersonal och andra prioriterade grupper tidig tillgång till vaccin.

Med utgångspunkt i erfarenheterna av EU:s vaccinstrategi är kommissionen beredd att inrätta en EU-mekanism för vaccindelning. Det skulle säkerställa gemensam tillgång till en del av de 2,3 miljarder doser som EU säkrat genom det beprövade upplägget Team Europe. Särskild uppmärksamhet skulle ägnas västra Balkan, det östra och södra grannskapet samt Afrika. Stödet skulle i första hand kunna gynna vårdpersonal och tillgodose humanitära behov.

Mekanismen skulle fungera som en samlad kontaktpunkt för beställningar och ett sätt att tillhandahålla de första doserna, eventuellt via Covax, utan att medlemsstaternas vaccinationsplaner störs. Antalet doser skulle öka i takt med att tillgången till vaccin ökar och fram till dess att Covax kan leverera tillräckligt stora volymer direkt från företagen. Detta unika solidaritetsarbete måste åtföljas av direkt kommunikation till allmänheten i EU och en särskild kommunikationskampanj i partnerländerna för att förklara principen att ingen är säker förrän alla är säkra.

Samtidigt bör insatserna intensifieras för att öka det internationella samarbetet och solidariteten, inte bara för att begränsa den här pandemin utan även för att förbereda sig inför nästa. Den nyligen framlagda nya **agendan för global förändring för EU och USA**¹⁴ kommer att ligga till grund för ett starkt engagemang och bidrag till Covax från både EU och USA. Det EU-ledda handels- och hälsoinitiativet inom Världshandelsorganisationen bör underlätta flödet av vacciner och andra medicinska behandlingar till de områden där behovet är som störst. Kommissionen ämnar undersöka alla ytterligare tillgängliga alternativ för att ge sina partner tillgång till covid-19-vacciner. Det kommande globala hälsotoppmötet, som Italien och

¹² T.ex. den humanitära luftbron, flygningar som finansieras genom kommissionen för transport av sjukvårdsmaterial och hälso- och sjukvårdspersonal ut till fältet. Används också för repatriering från partnerländer.

¹³ Covax sorterar under ACT-A (*Access to Covid-19 Tools Accelerator*) och ska köpa in 2 miljarder doser före slutet av 2021, varav över 1,3 miljarder doser till utvecklingsländerna.

¹⁴ JOIN(2020) 22 final

kommissionen står värd för i maj 2021 inom ramen för G20, är ett annat tillfälle att samla internationellt stöd för att öka beredskapen och motståndskraften inför framtida pandemier.

CENTRALA ÅTGÄRDER

- *Kommissionen inrättar en EU-mekanism för vaccindelning för att strukturera tillhandahållandet av vacciner som medlemsstaterna delar med partnerländerna genom upplägget Team Europe.*
- *Kommissionen och medlemsstaterna fortsätter att mobilisera stöd för Covax,*
- *EU stöder satsningarna på en starkare global hälsostruktur i olika forum, t.ex. det kommande globala hälsotoppmötet.*

5. SLUTSATSER

De kommande veckorna utgör en stor utmaning för hela EU. Innan nyttan med vaccination når en omfattning som gör det möjligt att häva restriktionerna står EU inför den stora utmaningen med att hantera den risk som de nya varianterna medför i form av bredare och snabbare smittspridning.

Lösningen på problemet är samarbete, enighet, solidaritet, samordning och vaksamhet. EU:s vaccinstrategi har visat hur en gemensam hållning har burit frukt när det gäller att tillhandahålla vacciner, vilket är vägen till att häva restriktionerna. Detta bör fungera som vår gemensamma uppgift och agenda för folkhälsa under de närmaste månaderna, för att hålla pandemin under kontroll till dess att säkra och effektiva vacciner har satts in i tillräcklig omfattning.

Vi måste vara fast beslutna att göra det som krävs för att hålla virusets spridning under kontroll. Och om vi fortsätter att arbeta tillsammans för att dra nytta av vår vetenskapliga spetskompetens, vår produktionskapacitet, vår solidaritet och våra värden, kan vi se till att människorna i EU snabbare kan slippa de begränsningar och svårigheter som de genomlidit det senaste året och gå in i en stabil återhämtning.